

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ven. Viri Thomæ Malleoli A Kempis, Canonici Regvlaris
Ordinis D. Avgvstini. Opera Omnia**

Thomas <von Kempen>

Dvaci, 1625

De benigna protectione dilecti, & sufferentia animæ. XVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45790](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45790)

CAPVT XVI.

De benigna protectione dilecti, & sufferentia anima.

1. **E**cce, sicut oculi ancilla in manibus dominae suae; ita oculi mei semper ad dilectum meum. Ex eo tempore, quo amare cum *Psal. 112.*
 coepi, etiam perseverare cum ipso volui. Quod cum instituissem, placuit ei hoc ipsum, & confirmavit dicens: *Qui manserit in me, & ego in eo, hic fert fructum multum.* Sed ut probaretur virtus dilectionis, quam vera, quam fortis, & quam casta esset, necesse fuit *Ioan. 15.*
 ut tentatio illud aperiret. Tentari autem non possem, nisi ipso permittente, & paululum se abscondente. Et quia ad purgationem interioris hominis, nec non ad fecundiorum fructificationem virtutum, atque clariorem spiritualium donorum perceptionem tentatio proficere solet, ipsa me apprehendit & exercere coepit. Quam fortiter & quam frequenter huc illuc me iecit, quem nullum latet secretum Deus & Dominus meus clarissime novit; qui testis est omnium, quae in corde meo gerebantur. Et usque nunc me conspicit, nec aliud quam fragile figmentum esse cognoscit.

2. Nisi ergo adiuuisset me, quando gravabar tam anxie, ita ut vivere vix me crederem, paulominus habitasset in inferno *Psal. 93*
 anima mea, tanquam prolapsa in desperationis foueam. Sed ipse misertus est mei, qui tribulatis corde consuevit adesse. Quis enim ad tolerandas praevaleret tam multas tentationes, nisi Deo se protegente & adiuuante? Quod igitur stare potui ante faciem venti, eius fuit misericordiae. Et quod adhuc stare me cognosco, ex eiusdem pietatis munere venit. Unde mihi nequaquam confidere debeo, donec in carne vivo. Etiam si caelum serenum sit, non puto quod securitas amodo erit. Subito enim aer concitabitur, & fortassis quando minimè aestimatur. Tanto igitur magis mihi necessaria est dilecti mei gratia & protectio, quanto verius experior penè omnia patere periculis. Nusquam locus tutus est, nisi in caelo, ubi dilectus meus pascit electos suos in lætitia & exultatione.

Nusquam
 alibi locus
 tutus. quā
 in caelo.

3. Sed quando ibi? Dicere inde quid possum? Cogitare vix modicum inde licet, nec tamen clarè: sed introire minimè licet. Utinam veniat ipse, & collocet me in loco pascuae sanctorum lucidissimo, tutissimo, & amoenissimo; ubi non est Satan, neque occursum malus! Adhuc in mari laboro, & an portum attingam salutis, propter tentationes ex diuerso afflatu tumescentes ignoro. Nihil ergo in tuto mecum agitur, sed hoc mihi pro scuto & tegumento manet, quod fidei lumen semper aspiciam, quod dilecti

dilecti mei gratiam humiliter requiram: quod bonam spem
 cum indefessè geram, quod ab eius charitate separari nullatenus
 consentiam, quod denique eius prouidentiae & abyssali miseri-
 cordiae, plusquam propriae industriæ me relinquam. Quapropter,
 licet etiam frequentissimè titubem, ac nonnunquam in uicia
 cadam, nequaquam tamen desperare debeo, sed ad ipsum instan-
 ter clamabo & ciulabo: Domine Deus meus, miserere anime
 meae; & ne sinas me periclitari in tentationibus meis; sed adiu-
 ua me fideliter, ut fortiter resistam & vincam. Operi manuum
 tuarum porrige dexteram, qui me probas per Satanam, & saepe
 ponis ad partem sinistram. Quod si tam grauis tentatio aduene-
 rit, quæ me ad Dominum clamare prohibuerit, mox ex intimo
 corde suspirabo. Ipse enim nouit abscondita cordis; & scit, quid
 desiderat spiritus: Non enim est voluntas eius, ut pereat vnus ex
 his pusillis, qui credunt in eum.

Job 14.

Psal. 43.

Rom. 8.

4. O quam magna misericordia eius super me, etiam igno-
 rante me, vel non aduertente, quod mecum fuerit in tribulatio-
 ne? Nam multoties serauit me, ut non traderer passionibus.
 Quandoque verò ex occulto eius iudicio factum est, ut cade-
 rem, & vincerem etiam in paruis, ne fortè superbirem & presu-
 merem in magnis; sed humiliata & confusa discerem, quia nihil
 etiam eram, cum bene stare videbar & florere. Suadeo ergo, ne
 temere aut citò me laudes, licet prosperè procedam; sed fini san-
 cto reserua potius laudem: immò non me, sed Dominum lauda.
 Laudetur solus gloriosus Deus, qui assistit mihi frequenter in
 tentationibus meis.

5. Sepe namque cum capta essem ab eis, piè liberauit me. In-
 terdum autem in venientes ut turbo ad dispergendum me, emisit
 sagittas suas & dissipauit eas; fulgura multiplicauit, & conturba-
 uit eas. Et recesserunt à me, vsque ad tempus. Nam omnino ca-
 rere eis me noluit, quod rarò alicui sanctorum in hac vita dona-
 uit. Habui ergo post hæc modicam requiem, pacem largiente
 dilecto meo. Qua tamen adepta, non ad corporale neque ad sa-
 cularè otium me contuli: sed ad mentale otium verti me, ut ter-
 ram de longè cernerem, & cæli iam secreta parumper inspice-
 rem. Intendi itaque mihi, ut viderem qualis essem, & quibus
 modis illi melius placere possem; qui tanta mihi dilectionis
 ostendit signa, merita mea valdè excedentia. Non enim po-
 teram in turbine tentationis videre, quam suavis esset dilectus
 meus, sed in sereno mentis & quiete solitudinis. Et quantum
 in me erat, hanc pacis serenitatem sine intermissione optabam;
 ut illi perfectius adhererem, & sine aliqua abstractione & mo-
 lestia vacarem.

6. Sed

6. Sed non secundum desiderium animæ, effectus semper comitatur gratiæ. Datur tamen nonnunquam desiderata dulcedo, nonnunquam verò differtur ex iusto. Cui etenim non optabilius foret sub vmbra pausare dilecti, dummodo liceret, dummodo tempus & locus admitteret? Nunc autem vicissim operatur mecum dilectus meus. Nec semper sentio, quod turbat; nec indefinenter fruor, quod delectat; sed fit vespere & manè dies vnus; quia eundem & redeundo per læta & tristia, agitur tota hæc mortalis vita. Senferat nimirum hoc idem sanctus, qui dicebat: *Visitas eum diluculo, & subito probas illum.* Videtur tamen aliqualis requies, si non nimis continua sit aut importuna tentatio. Cùm ergo donatum mihi fuerit, vel parum in dilecto meo suauiter requiescere, gratum omnino habeo & optabile. Gaudeo in hoc & semper gaudebo pro tam deifico munere.

Gen. 1.

Iob 7.

7. Præstat insuper fiduciam affandi eum, quacumque de causa fuerit, quod toties benigna visitatione sua me gratis præuenit. Siquidem ipso appropinquante, & diem festum mecum agere volente, subito lux cordi meo insulget; ante cuius conspectum, omnium inanum cogitationum caligo pellitur, & diu optata serenitas possidetur. Ad ingressum namque eius, stare non potest aliquid turpe aut indecens, quia munditiæ amator est & infertor: sed neesse est, vt abscedat omnis illusio diaboli, cum omnibus pompis mundi. Suppressis ergo passionibus & tentationibus meis, quas pertuli, clarius eum cœpi agnoscere atque feruentius diligere. Studui quoque gratias eidem agere, quod iam serò dignatus sit vitiorum à me tumultus prohibere. Etenim ipsa solent inquietare pacem meam, & obstruere moliantur os meum, ne loquar ad dilectum meum. Sed frustra est eorum conatus aduersus potentiam & sapientiam eius, qui in quolibet tumultu potest illabi cordi meo, & secreta sua mihi silenter infuadere; ita vt cunctas eorum mulsitationes pro nihilo ducam, penitusque non aduertam.

8. O mi cordialissime & pulcherrime dilecte, sic quaeso assume me ad te, quotiescumque videris affectus meos premi aliqua vitiorum mole, aut teneri inutili occupatione; ne longius à te post greges malarum cogitationum vagari incipiam, ac cœcitò priuari gratia tua, sine qua nō poterō durare in tua exquisita amicitia. Tu es enim Dominus meus & Deus meus, qui verbo tuo omnia sanas & sanctificas; qui posuisti animam meam ad vitam, & non dedisti commoueri pedes meos; sed de tempore iniquo & de laqueis mortis extraxisti me. O quanti derelicti sunt & perierunt, qui innocentiores me fuerunt? Benedic igitur anima mea Domino, & omnia quæ intra me sunt, nomini sancto eius. Benedic ani-

Psal. 65.

Psal. 102.

ma mea Domino, & noli obliuisci omnes retributiones eius. Parum est utique & modicum nimis, quicquid dixeris aut cogitaueris vel promiseris in laude eius. Maior est enim omni iaude & suauior omni melodia. Propterea adhæret tibi anima mea, & super omnia data te diligit; quamuis pulchrum sit & dulce, quod mihi ex charitate miseris. Tu namque solus Sponsus es, cætera donaria sunt, & amoris indicia. Non diligam ea pro te; nec credam sine te omnia mihi posse sufficere, ne fortè cum illis amittam & te. Vti propter te multis finis, sed pro te frui nec aliquibus rebus vis. Ideo dilecte mi Sponse Iesu Christe, omnibus te præposui, & præ omnibus amare curavi. Da ergo feliciter te frui, & in fruibili vnione vnà tecum perpetuò beatificari.

Vtimur rebus, fruimur Deo.

Sublata visitatione Sponsi, quid agat anima.

Iob 13.

9. Sed quò perueni? Longius forsitan te protraxi, quam volebas. Sed indulge amice. Sustulit enim me paululum amor summus ac vnici amici; & vtinam de cæterò magis sustollat, ac te pariter leuet in altum. Prouideat nobis ipse cælestem ascensum, nos autem teneamus humilem descensum. Si relinquitur interdum à dilecto, quæris? Dico, etiam. Quid facis inter hæc? Sustineo me, quanto æquanimius possum, & expecto donec veniat. Natura grauior, sed spiritu me interius sustento, ne sit in consonabilis dolor. Memor sum, quia sine dolore non viuatur in amore. Ex fide viuio, scripturis sanctis credo, verbis consolatorijs assentio. Et licet adhuc malè habeam, melius tamen posse fieri non diffido, nec diffidere debeo. Vera sunt enim & firma, quæ narrantur per sanctorum eloquia. Ipsi namque in multis exercitati sunt, & probati in similibus. Natura alleviari semper optat, & in aliquo consolari quærit: sed spiritus tamen promptus est ad perferendum omnia, quæcunque Deus pati me voluerit. Si itaque indeuotior & pigrior ad bona facienda fuero, propterea non erit sine remedio plaga mea. *Etiamsi occiderit me, ait iustus, in ipso sperabo.* Si virtutes diligo, patientia magna virtus est, seruetur ergo & modo. Difficultas namque operis sepe auget claritatem virtutis. Vt autem probetur virtus, magisque clarificetur, per contrarios solet experiri successus. Cum igitur tale tibi probamentum aduenierit, ne diffidas nec concidas; sed conserua patientiam, & Dei comenda iustitiam.

10. Non est Deus tam seuerus & immisericors, vt diu inconsolatum te patiatur manere. Tantum caueas, ne immoderate doleas, & velis aduersus iustum & sanctum remurmurare, quia relinqueris; ne & malignus spiritus acerbioris tibi tentationes, de fide & blasphemia immittat; & ex his nimium pauidus plus crucieris, quam oporteat. Idcirco sustine te modicum, & comprime dolorem, etiam quantalibet tibi grauedo cordis aut corporis ingeratur,

etur. Permane firmus in bono proposito, quod instituisti seruare ab initio. Iuuat enim in tali maximè articulo omnem spem proijcere in dilectum. Expecta patienter consolatione cælestem, senties citò vberem gratiam, & Dei respectum. Ecce habes fidelem testem dicentem: *Expectans expectavi Dominum, & intendit mihi.*

Psal. 39.

II. Vt autem in proximo illam merearis consequi, interim sæpius ora, & pro te orari supplica; sicque te totaliter eius committente voluntati & ordinationi, vt faciat tecum sicut sibi placitum magis fuerit. Dicaque illi cum bona confidentia: In manibus tuis tempora mea: Tu scis, qualiter mecum sit, tu cognoscis, quid patior; & nunc si vis, citius consolabor. Fiat tamen semper, quod tibi rectum & bonum videtur in oculis tuis, & miserere mei pauperis & desolati mendici, ad te humiliter gementis. Si igitur in patientia & longanimitate perseueraueris, nec propter modicam tribulationem à fide & castitate, quæ est in Christo Iesu, declinaueris; profectò reuertetur ad te splendor gratiæ eius, & illuminabit te copiosius. Eritque multo charior dilectus reuertens, quam si nunquam absens fuisset. Non enim est irreuocabile verbum: nec sic offensus est, vt iam ultra nequeat reconciliari. Placabitur citius & facillimè, dummodo tu operam dederis, & cauere melius, & satisfacere maturius sponderis. Si his salutaribus monitis acquiescis, erit tecum dilectus sicuti prius, & ex illius præsentia iucundaberis, & dices: *Quàm magna multitudo dulcedinis tuæ, Domine, quam abscondisti timentibus te. Perfecisti eis, qui sperant in te, sub umbra alarum tuarum proteges eos.* O Sion renouaberis, & videbis inclytum tuum, qui regnaturus est in te. Ipse est Rex virtutum, & dilectus tuus; cuius posteriora in pallore auri; sed caput eius, aurum optimum. Hæc pro tua consolatione, perpauca sint dicta. Reliqua verò de dilecti mutatione promissa, qualiter nunc videlicet apparet, nuncque discurrit, sequenti narratione ab ore eius suscipies & audies.

Psal. 36.

Isaia 62.

Psal. 67.

Dan. 2.

CAPVT XVII.

De responsione dilecti, qua fit ratio recessus sui.

Mirabilia opera tua, & anima mea cognosset nimis. Quid est dilecte mi, quia sic fecisti mihi? Vt quid me dereliquisti? responde mihi. Reliquisti me, & abiisti. Sed & denuo repedasti. Et in hoc bene fecisti. Si non citò venisses, penè defecissem. Sed misertus es mei conscius secretorum meorum. Etenim tristis eram ex recessu tuo, & nunc pro tua reuersione consolata sum. Dic tamen aliquid ad doctrinam meam, quid boni in hoc prætendisti? Quid te iuuat sic discurrere, & me affligere? An te audire delectat, *Mane nobiscum Domine, quoniam aduersperascit?* Veni, & sede in medio

Luca 26.